

# Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2025, sp. zn. 3 Tz 17/2025, ECLI:CZ:NS:2025:3.TZ.17.2025.1

Číslo: 1/2026

## Právní věta:

Omezení podle § 53 odst. 1 tr. zákoníku platí i při ukládání souhrnného trestu podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku. Proto soud nemůže uložit pachateli např. vedle trestu odnětí svobody již vykonaného na podkladě zrušeného výroku o trestu v dřívějším rozsudku též trest obecně prospěšných prací.

**Soud:** Nejvyšší soud

**Datum rozhodnutí:** 28.05.2025

**Spisová značka:** 3 Tz 17/2025

**Číslo rozhodnutí:** 1

**Číslo sešitu:** 1

**Typ rozhodnutí:** Rozsudek

**Hesla:** Neslučitelnost trestních sankcí, Souhrnný trest

**Předpisy:** § 43 odst. 2 tr. zákoníku  
§ 53 odst. 1 tr. zákoníku

**Druh:** Rozhodnutí ve věcech trestních

## Sbírkový text rozhodnutí:

*Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona vyslovil, že rozsudkem Okresního soudu v Příbrami ze dne 10. 4. 2024, sp. zn. 15 T 144/2023, byl porušen zákon v ustanovení § 53 odst. 1 tr. zákoníku, a to v neprospěch obviněného Š. D., zrušil výrok o trestu z tohoto rozsudku, jakož i všechna další rozhodnutí na zrušený výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a Okresnímu soudu v Příbrami přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.*

## I.

### Dosavadní průběh jednání

1. Shora citovaným rozsudkem byl obviněný Š. D. uznán vinným přečinem ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 tr. zákoníku. Za to a za sbíhající se trestnou činnost jednak z trestního příkazu Okresního soudu v Teplicích sp. zn. 4 T 149/2023 a jednak z rozsudku Okresního soudu v Teplicích sp. zn. 2 T 121/2023 byl odsouzen k souhrnnému trestu

- odnětí svobody v trvání tří měsíců s ostrahou,

- obecně prospěšných prací ve výměře 180 hodin se zpřísnující povinností zdržet se po dobu výkonu tohoto druhu trestu požívání návykových látek odlišných od alkoholu a
- zákazu řízení motorových vozidel všech druhů ve výměře 22 měsíců.

Současně s uložením souhrnného trestu byly zrušeny výroky o trestech z citovaných rozhodnutí Okresního soudu v Teplicích sp. zn. 4 T 149/2023 a 2 T 121/2023, jakož i všechna další rozhodnutí na zrušené výroky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Rozsudek Okresního soudu v Příbrami nabyl právní moci v den jeho vyhlášení, kdy se oprávněné osoby vzdaly práva odvolání.

2. Tříměsíční trest odnětí svobody obviněný vykonal od 21. 8. 2023 do 21. 11. 2023 (v rámci ukládání souhrnného trestu byl tento trest mající původ v rozsudku Okresního soudu v Teplicích sp. zn. 2 T 121/2023 toliko takzvaně zopakován) a z trestu 180 hodin obecně prospěšných prací obviněný nevykonal nic. Aktuálně se obviněný nachází ve výkonu trestu odnětí svobody uloženého mu v jiné trestní věci - rozsudkem Okresního soudu v Teplicích sp. zn. 6 T 219/2024.

## **II.**

### **Stížnost pro porušení zákona a vyjádření k ní**

3. Proti výroku o trestu z citovaného rozsudku Okresního soudu v Příbrami podal dne 27. 3. 2025 ministr spravedlnosti ve prospěch obviněného stížnost pro porušení zákona. To s argumentací, že napadeným výrokem byl v neprospěch obviněného porušen zákon v ustanoveních § 37 odst. 1 a § 53 odst. 1 tr. zákoníku. Obviněnému totiž byly v rámci ukládání souhrnného trestu uloženy dva druhy trestů, jejichž kumulaci zákon zakazuje. V tomto ohledu stěžovatel poukázal na ustanovení § 53 odst. 1 tr. zákoníku, které ocitoval. Navrhl, aby Nejvyšší soud

- vyslovil, že napadeným rozsudkem byl v neprospěch obviněného porušen zákon v citovaných ustanoveních,
- zrušil výrok o trestu z napadeného rozsudku, jakož i všechna další rozhodnutí na něj obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a
- Okresnímu soudu v Příbrami přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

4. Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství i obviněný prostřednictvím ustanoveného obhájce se s mimořádným oprávněným prostředkem ministra spravedlnosti ztotožnili a ve shodě s ním učinili i své závěrečné návrhy.

## **III.**

### **Důvodnost stížnosti pro porušení zákona**

5. Nejvyšší soud z podnětu podané stížnosti pro porušení zákona přezkoumal podle § 267 odst. 3 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost napadeného výroku, a to v rozsahu a z důvodů v ní uvedených, přezkoumal i řízení předcházející napadenému rozhodnutí a dospěl k závěru, že byl porušen zákon v neprospěch obviněného.

6. Podle § 53 odst. 1 tr. zákoníku stanoví-li trestní zákon za některý trestný čin několik trestů, lze uložit každý tento trest samostatně nebo i více těchto trestů vedle sebe. Vedle trestu, který stanoví trestní zákon za některý trestný čin, lze uložit i jiné tresty uvedené v § 52. Nelze však uložit domácí vězení vedle odnětí svobody a obecně prospěšných prací, obecně prospěšné práce vedle odnětí svobody, peněžitý trest vedle propadnutí majetku a zákaz pobytu vedle vyhoštění. Uložil-li Okresní

soud v Příbrami napadaným rozsudkem vedle sebe trest odnětí svobody (byť převzatý z původního rozsudku, k němuž ukládal souhrnný trest a byť již vykonaný k momentu ukládání souhrnného trestu) a trest obecně prospěšných prací, dostal se tak do kolize s třetí větou zmíněného zákonného ustanovení. Tím porušil zákon v neprospěch obviněného, na něhož byly uvaleny tresty, které vedle sebe nemohou současně obstát.

7. To platí i přesto, že motivací soudu prvního stupně byla patrně naopak snaha postupovat vůči obviněnému co nejvstřícněji a v jeho prospěch. Prvostupňový soud se zřejmě uložením trestu obecně prospěšných prací k již vykonanému tříměsíčnímu trestu odnětí svobody snažil dostat podmínkám ustanovení § 43 odst. 2, věta třetí tr. zákoníku, podle něhož souhrnný trest nesmí být mírnější než trest uložený rozsudkem dřívějším. Ačkoliv by se mohlo zdát, že obecně prospěšné práce vedle již vykonaného nepodmíněného trestu odnětí svobody jsou mírnějším postihem, než kdyby okresní soud navýšil nepodmíněný trest odnětí svobody, nelze konstatovat, že zakázaný postup prvostupňového soudu byl ve prospěch obviněného. Zpřísnění původního trestu, k němuž je souhrnný trest ukládán, lze totiž realizovat nejen navýšením dřívějšího nepodmíněného trestu odnětí svobody, ale i zkombinováním původního trestu odnětí svobody s takovým druhem trestu, který není (na rozdíl od soudem zvolených obecně prospěšných prací) zákonem zapovězen. K porušení zákona tak nade vši pochybnost došlo v neprospěch obviněného.

#### **IV. Způsob rozhodnutí**

8. Z popsaných podstatných důvodů Nejvyšší soud vyslovil, že napadeným rozsudkem byl porušen zákon, dotčený výrok a výroky na něj navazující zrušil a prvostupňovému soudu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl, neboť po zrušení přetrvává potřeba učinit rozhodnutí nové. Nejvyšší soud takto rozhodl v neveřejném zasedání, a to s oporou v ustanovení § 274 odst. 3 písm. a) tr. ř.

9. V dalším řízení bude muset prvostupňový soud znovu rozhodnout o souhrnném trestu, který bude muset koncipovat tak, aby jednak dostál podmínkám § 43 odst. 2, věta třetí tr. zákoníku a jednak patřičně zohlednil i omezení vyplývající z ustanovení § 273 tr. ř.